Evropský parlament
2014-2019

Dokument ze zasedání

B8-0671/2017

6.12.2017

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,

o situaci Rohingyů
(2017/2973(RSP))

Rolandas Paksas, Isabella Adinolfi, Fabio Massimo Castaldo, Ignazio Corrao
za skupinu EFDD

B8-0671/2017

Usnesení Evropského parlamentu o situaci Rohingyů
(2017/2973(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na svá předchozí usnesení o Myanmaru a o situaci Rohingyů, zejména na usnesení ze dne 7. července 2016[1] a 15. prosince 2016[2], a usnesení ze dne 16. března 2017 o prioritách EU pro zasedání Rady OSN pro lidská práva v roce 2017[3], usnesení ze dne 13. června 2017 o osobách bez státní příslušnosti v jižní a jihovýchodní Asii[4] a usnesení ze dne 14. září 2017 o Myanmaru, zejména o situaci Rohingyů[5],

– s ohledem na závěry Rady ze dne 20. června 2016 o strategii EU vůči Myanmaru/Barmě,

– s ohledem na společné sdělení Komise a místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Evropskému parlamentu a Radě nazvané Prvky strategie EU vůči Myanmaru/Barmě: zvláštní partnerství pro demokracii, mír a prosperitu (JOIN(2016)0024),

– s ohledem na prohlášení mluvčí místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 2. prosince 2016 o nedávné eskalaci násilí v Myanmaru/Barmě a na prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 6. září 2017 o situaci v Rakhinském státě,

– s ohledem na společnou tiskovou zprávu o třetím dialogu mezi EU a Myanmarem/Barmou o lidských právech ze dne 25. listopadu 2016,

– s ohledem na závěry Rady ze dne 4. prosince 2015 o problematice osob bez státní příslušnosti,

– s ohledem na nedávné přehledy informací vysokého komisaře OSN pro lidská práva a zvláštní zpravodajky OSN pro stav lidských práv v Myanmaru/Barmě týkající se zhoršující se situace v oblasti lidských práv v severní části Rakhinského státu, které se uskutečnily ve dnech 29. listopadu a 18. listopadu 2016,

– s ohledem na zprávu vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 20. června 2016 nazvanou Stav lidských práv rohingyjských muslimů a ostatních menšin v Myanmaru na zprávu zvláštního zpravodaje OSN o situaci v oblasti lidských práv v Myanmaru ze dne 18. března 2016,

– s ohledem na prohlášení, které zvláštní zpravodajka OSN pro stav lidských práv v

[1] Přijaté texty, P8_TA(2016)0316.
[2] Přijaté texty, P8_TA(2016)0506.
[3] Přijaté texty, P8_TA(2017)0089.
[4] Přijaté texty, P8_TA(2017)0247.
[5] Přijaté texty, P8_TA(2017)0351.

Myanmaru Yanghee Leeová vydala dne 20. ledna 2017 po skončení své mise do Myanmaru a v níž uvedla, že „situace je nyní horší než kdykoli v průběhu posledních několika let“;

– s ohledem na závěrečnou zprávu Poradní komise pro Rakhinský stát;

– s ohledem na prohlášení předsedy Rady bezpečnosti OSN ze dne 6. listopadu, ve kterém vyzývá Myanmar, přestal používat nepřiměřenou vojenskou sílu a aby ukončil násilí mezi komunitami v Rakhinském státě v Myanmaru,

– s ohledem na Úmluvu OSN o právním postavení uprchlíků přijatou v roce 1951 a její Protokol z roku 1967,

– s ohledem na globální akční plán Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHRC) pro období 2014–2024 týkající se vyřešení problému osob bez státní příslušnosti;

– s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948,

– s ohledem na Úmluvu o právním postavení osob bez státní příslušnosti z roku 1954 a na Úmluvu o omezení případů bezdomovectví z roku 1961,

– s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech z roku 1966 a na Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech z téhož roku,

– s ohledem na Chartu Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN),

– s ohledem na čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že Rakhinský stát v Myanmaru je domovem přibližně jednoho milionu Rohingyů, menšiny, která je vystavena represím a soustavnému vážnému porušování lidských práv, kdy jsou ohroženy jejich životy a bezpečnost, je jim upíráno právo na zdravotní péči a na vzdělání, jsou posíláni na nucené práce, bývají obětí sexuálního násilí a jsou omezována jejich politická práva;

B. vzhledem k tomu, že Rohingyové jsou jednou z nejvíce pronásledovaných menšin na světě, tvoří jednu z největších skupin osob bez státní příslušnosti, přičemž jsou od přijetí barmského zákona o státním občanství z roku 1982 oficiálně bez státní příslušnosti, což vedlo k závažnému omezení svobody pohybu a donutilo je k životu v táborech;

C. vzhledem k tomu, že dosavadní domácí i mezinárodní reakce na zhoršení stavu dodržování lidských práv a humanitární krizi Rohingyů byly do značné míry nedostatečné a mnoho nástrojů k vyřešení tohoto problému dosud nebylo využito;

D. vzhledem k tomu, že dne 25. srpna 2017 podnikli rohingyjští bojovníci řadu koordinovaných útoků na více než 30 policejních stanic a vojenských základen na severu Rakhinského státu; vzhledem k tomu, že útočníci zabili více než deset policistů a že odpovědnost za tyto útoky převzala organizace zvaná Armáda spásy rakhinských Rohingyů (ARSA);

E. vzhledem k tomu, že tento útok vyvolal masivní vojenskou protiofenzivu, která byla

spojena se závažným a rozsáhlým porušováním lidských práv, kdy dochází k zabíjení, znásilňování a mučení; vzhledem k tomu, že organizace na ochranu lidských práv, především Human Rights Watch, s využitím satelitních snímků informují o rozsáhlém bourání domů a dalších budov v některých oblastech v severní části Rakhinského státu, které jsou v současné době pro nevládní organizace a nezávislé pozorovatele nepřístupné; vzhledem k tomu, že ve vesnici Čein Char Li v severní části Rakhinského státu obývané Rohingy bylo podle zpráv spáleno 700 domů, takže byla téměř celá zničena;

F. vzhledem k tomu, že v důsledku těchto událostí více než 625 000 Rohingyů hledalo útočiště v Bangladéši; vzhledem k tomu, že uprchlíci z Myanmaru, mezi nimiž je mnoho žen a dětí, procházejí zrádnými oblastmi, jsou terčem ostřelování, musí využívat nebezpečných cest, hrozí jim smrt hladem a nemají přístup k lékařské péči; vzhledem k tomu, že na cestě zemřely desítky lidí, včetně žen a dětí; vzhledem k tomu, že bangladéšské pobřežní hlídky našly těla desítek lidí, kteří přišli o život při útěku;

G. vzhledem k tomu, že v Bangladéši je již přibližně 300 000 rohingyjských uprchlíků, kteří do země přišli v posledních desetiletích;

H. vzhledem k tomu, že Bangladéš podal na myanmarské orgány stížnost kvůli nášlapným minám, které kladou na jednom z úseků hranice s Bangladéšem a které mají zabránit rohingyjským muslimům prchajícím před násilím vrátit se do Myanmaru;

I. vzhledem k tomu, že zahraniční pracovníci OSN a nevládních organizací nesmějí vstupovat do oblastí postižených tímto konfliktem a agentury OSN nejsou schopny poskytovat Rohingyům humanitární pomoc, tedy potraviny, vodu a léky; vzhledem k tomu, že Mezinárodnímu výboru Červeného kříže byl umožněn jen omezený humanitární přístup, takže pomoc se dostala pouze k 10 % těch, kteří ji potřebují; vzhledem k tomu, že humanitární přístup do severní části Rakhinského státu zůstává navzdory dohodě se Světovým potravinovým programem ze dne 27. října 2017 i nadále obtížný;

J. vzhledem k těmto omezením přístupu je k dispozici velmi málo informací o aktuálních potřebách obyvatelstva a vzhledem k tomu, že ještě před současnou krizí bylo na humanitární pomoci závislých přibližně 350 000 lidí, kromě dalších 120 000 vnitřně vysídlených osob v centrální části Rakhinského státu;

K. vzhledem k tomu, že vysoký komisař OSN pro lidská práva Zaíd Raád Al Husajn dne 10. září 2017 prohlásil, že situace v Myanmaru „připomíná učebnicový příklad etnické čistky“;

1. ostře odsuzuje veškeré útoky, k nimž došlo v Rakhinském státě;

2. je vážně znepokojen humanitární situací v Myanmaru, Bangladéši a požaduje, aby myanmarská vláda okamžitě přestala používat nepřiměřenou vojenskou sílu a ukončila násilí, které ničí komunitu Rohingyů v Rakhinském státě;

3. odsuzuje rostoucí závažnost a rozsah porušování lidských práv, včetně vražd, znásilnění a vysídlování statisíců civilistů;

4. naléhavě vyzývá vojenské a bezpečnostní síly, aby neprodleně zastavily zabíjení, zastrašování a znásilňování Rohingyů a vypalování jejich domů;

5. připomíná myanmarským orgánům, že je jejich povinností chránit všechny civilní osoby před násilím bez rozdílu a vyšetřit závažné případy porušování lidských práv a stíhat jejich pachatele v souladu s normami a závazky v oblasti lidských práv;

6. znovu vyzývá myanmarské orgány, aby umožnily okamžitý a neomezený přístup nezávislým pozorovatelům, mezinárodním organizacím na ochranu lidských práv, novinářům a dalším mezinárodním pozorovatelům a OSN, konkrétně zjišťovací misi OSN, kterou v březnu 2017 zřídila Rada pro lidská práva OSN a jejíž mandát byl prodloužen do září 2018;

7. opakuje svůj naléhavý požadavek, aby organizace působící v oblasti humanitárního práva měly přístup do všech oblastí, v nichž probíhá konflikt, a ke všem vysídleným osobám bez rozlišení, aby humanitární pracovníci měli povoleno poskytovat pomoc lidem v ohrožení;

8. žádá myanmarskou vládu, aby okamžitě odstranila z hranice s Bangladéšem veškeré nášlapné miny;

9. žádá myanmarskou vládu a zejména státní poradkyni Aun Schan Su Ťij, aby jednoznačně odsoudily veškeré podněcování k rasové nebo náboženské nenávisti a aby bojovaly proti sociální diskriminaci a násilnostem páchaným na rohingyjské menšině; dále žádá myanmarskou vládu, aby prosazovala všeobecné právo na svobodu náboženského vyznání nebo přesvědčení; připomíná státní poradkyni, že musí usilovat o to, aby byla provedena doporučení obsažená v závěrečné zprávě Poradního výboru pro Rakhinský stát, o jejíž vypracování sama požádala; lituje, že od doby, kdy mluvčí strany Aun Schan Su Ťij vydala dne 18. května 2015 prohlášení, že myanmarská vláda musí vrátit rohingyjské menšině státní občanství, se situace nijak nezlepšila;

10. připomíná nositelce Sacharovovy ceny z roku 1990 Aun Schan Su Ťij, že cena je udělována osobnostem, které – kromě jiných kritérií – brání lidská práva a bojují za práva menšin a dodržování mezinárodního práva; poukazuje na to, že je třeba zvážit, zda by bylo možné Sacharovovu cenu a Nobelovu cenu za mír odebrat, pokud její nositelé tato kritéria po udělení ceny přestanou splňovat;

11. oceňuje úsilí Bangladéše, který – konfrontován s touto humanitární katastrofou – pomáhá zajišťovat bezpečnost stovek tisíců rohingyjských uprchlíků; důrazně vybízí státní orgány Bangladéše a dalších zemí sousedících s Myanmarem, aby přijímaly všechny osoby, které prchají před násilím v Rakhinském státě, a aby dodržovaly zásadu nenavracení; vyzývá Komisi a členské státy, aby zvýšily finanční a hmotnou pomoc poskytovanou těmto uprchlíkům;

12. připomíná své doporučení, aby vlády zemí, do nichž přicházejí rohingyjští uprchlíci, úzce spolupracovaly s Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, který disponuje odbornými znalostmi potřebnými k prověřování statusu uprchlíky a má mandát chránit uprchlíky a osoby bez státního občanství; vyzývá EU a OSN, aby v tomto ohledu poskytly sousedním zemím podporu;

13. vítá podpis dvoustranné dohody o repatriaci uzavřené mezi Bangladéšem a Myanmarem dne 23. listopadu 2017 v Nay Pyi Taw jako důležitý krok; vybízí ministerskou předsedkyni Bangladéše Šajch Hasínovou a státní poradkyni Aun Schan Su Ťij, aby rychle provedly dvoustrannou dohodu o repatriaci a současně zajistily reálné podmínky umožňující dobrovolný, bezpečný, udržitelný a důstojný návrat uprchlíků do místa původu; potvrzuje, že EU bude pečlivě sledovat provádění, aby zajistila, že dohoda je zcela v souladu s mezinárodním právem;

14. bere na vědomí význam rychlého provedení doporučení Poradní komise pro Rakhinský stát, tzv. doporučení Kofiho Annana; zdůrazňuje doporučení Komise týkající se potřeby sladit myanmarský zákon o státním občanství s mezinárodními standardy a smlouvami, jejichž je Myanmar smluvní stranou, včetně článků 7 a 8 Úmluvy o právech dítěte, a potřeby přizpůsobit právní předpisy osvědčeným postupům, včetně zrušení rozlišování mezi různými druhy občanů;

15. podporuje úsilí o prohloubení politického procesu, jehož základem je provádění doporučení Kofiho Annana; vyzývá Radu bezpečnosti a Valné shromáždění OSN k přijetí účinných diplomatických a politických opatření s cílem dosáhnout toho, aby myanmarská vláda začala dodržovat své závazky vůči rohingyjské menšině, pokud jde o zajištění ochrany a přístupu k pomoci; v této souvislosti vyzývá Valné shromáždění a Radu bezpečnosti OSN k přijetí rezoluce odsuzující násilí a požadující, aby byl zajištěn přístup do Rakhinského státu a aby pachatelé závažných činů proti mezinárodnímu právu byli za své jednání vždy stíháni bez ohledu na to, ke které straně patří;

16. vyzývá Čínu a ostatní mezinárodní a regionální aktéry, aby s využitím všech komunikačních možností požadovali ukončení násilností a usilovali o mírové řešení konfliktu;

17. vyzývá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a členské státy EU, aby výrazně zvýšily tlak, který vyvíjejí na vládu Myanmaru a bezpečnostní síly s cílem donutit je, aby zastavily porušování lidských práv a plně spolupracovaly s vyšetřovateli OSN a mezinárodními humanitárními organizacemi a aby zajistily stíhání pachatelů závažných případů porušení mezinárodního práva; v této souvislosti vyzývá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a členské státy EU, aby aktivně podporovaly okamžité akce na úrovni OSN a daly jasně najevo, že EU je ochotna uvažovat o sankcích proti jednotlivcům i organizacím a zvažovat i důsledky v kontextu obchodních preferencí, jichž Myanmar využívá, pokud by závažné a přitom beztrestné porušování mezinárodního práva nadále pokračovalo;

18. schvaluje pokračování finanční pomoci z EU do dotčené oblasti ve formě humanitární pomoci a další podpory; trvá na tom, že Rakhinský stát je výslovně a konkrétně vázán zákazem diskriminace, zákazem segregace a zásadou rovnosti žen a mužů a že veškerá pomoc a všechny projekty jsou prováděny způsobem, který brání prohlubování, podporování nebo přetrvávání diskriminace a segregace;

19. žádá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby informovala Evropský parlament o iniciativách EU v rámci OSN a v kontextu Rady EU pro zahraniční věci;

20. žádá EU a její členské státy, aby vybízely zástupce Rohingyů k podávání zpráv a prohlášení o situaci na místě;

21. podporuje snahy o to, aby v místě mohli působit nezávislí pozorovatelé pod vedením OSN s cílem zmírnit humanitární krizi; vyzývá myanmarské orgány, aby nezávislým pozorovatelům, zejména vyšetřovací misi, kterou v březnu 2017 zřídila Rada OSN pro lidská práva, okamžitě poskytla ničím neomezený přístup do dané oblasti;

22. podporuje zřízení kanceláře vysokého komisaře OSN pro lidská práva v Myanmaru, která by byla vybavena plným mandátem;

23. vyzývá EU a její členské státy, aby podpořily globální akční plán UNHRC pro období 2014–2024 týkající se vyřešení problému osob bez státní příslušnosti;

24. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení vládě a parlamentu Myanmaru, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Komisi, vládám a parlamentům členských států EU, generálnímu tajemníkovi ASEAN, mezivládní komisi pro lidská práva ASEAN, zvláštní zpravodajce OSN pro stav lidských práv v Myanmaru, vysokému komisaři OSN pro uprchlíky a Radě OSN pro lidská práva.